

מוזיקה

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:		בשאלון זה שני חלקים:
חלק ראשון: חלק הליבה	-	55 נקודות
פרק א' – תולדות היצירה המוזיקלית	-	25 נקודות
פרק ב' – תורת המוזיקה	-	30 נקודות
חלק שני: חלק ההתמחות	-	45 נקודות
פרק ג' – תולדות היצירה המוזיקלית	-	15 נקודות
פרק ד' – תורת המוזיקה	-	30 נקודות

בפרקים ג' ו-ד' עליך לבחור אחת מן ההתמחויות: מוזיקה אומנותית, פופ-רוק או ג'אז.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: דפי חמשות ריקים, דפי שורה ריקים, כלי כתיבה ורשימת רפרטואר לבנה, הכוללת את שמות היצירות ואת שמות המלחינים, לפי סדר ה-א"ב של המלחינים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

חלק ראשון: חלק הליבה (55 נקודות)

פרק א': תולדות היצירה המוזיקלית (25 נקודות)

ענה על שתי שאלות מבין השאלות 1 – 5. לכל שאלה 8 נקודות, סך הכול: 16 נקודות.

אין לבחור בחלק זה את אותה התקופה שנבחרה בחלק ההתמחות (במסגרת שאלות 11-18)

חלק הליבה

שאלה 1: ימי הביניים

לפניך סרטון ובו הקלטה של המזמור "דיאס אירה" (Dies Irae).

[לסרטון לחצו כאן](#)

א. מהו הז'אנר הימי-ביניימי שבו כתוב ה"דיאס אירה", מהם סוגיו השונים ומהם מאפייניו? (3 נק').

ב. מה מקומו של ה"דיאס אירה" במסגרת הליטורגיה הנוצרית? (2 נק').

ג. הדגם באמצעות הפסוק הראשון של היצירה כיצד אנו קובעים את המודוס שבו היא כתובה. (3 נק').

שאלה 2: רנסנס

האזן למדריגל "בעוד ווסטה" ("As Vesta") מאת תומס וילקס ועקוב אחר התווים. כמו כן מצורף תרגום לעברית של הטקסט.

[להאזנה](#)

As Vesta was from Latmos hill descending, She spied a maiden queen the same ascending, Attended on by all the shepherds swain, To whom Diana's darlings came running down amain, First two by two, then three by three together, Leaving their goddess all alone, hasted thither; And mingling with the shepherds of her train, With mirthful tunes her presence entertain. Then sang the shepherds and nymphs of Diana, Long live fair Oriana.	בעוד וֹסְטָה מִגִּבְעַת הַלַּתְמוֹס הֵיטָה יוֹרֶדֶת, בְּמַלְכָּה הַבְּתוּלָה צִפְתָּה הִיא בְּמַעְלָה צוֹעֶדֶת, וְכָל עַלְמֵי רוּעִים אוֹתָהּ בְּדֶרֶךְ יְלוּוּ, אֲלֵיהֶם חֲבִיבוֹתֶיהָ שֶׁל דִּיאַנָּה יַחֲוִשׁוּ יַחְבְּרוּ, זוגות תְּחִילָה, וּבשְׁלֹשׁוֹת אַחֵר, יַחַד כּוֹלֵוּ, אֶת הָאֵלָה לְנִפְשָׁהּ יִנְטוּשׁוּ, יַחְפְּזוּ לְשֵׁם וּמִתְעַרְבוֹת הֵן בְּפִמְלִיית הָרוּעִים שְׁלָהּ בְּשִׁיר וְזֶמֶר עֲרָבִים יִנְעִימוּ אֶת רוּחָהּ, וְאִז קוֹלָם בְּשִׁיר נְתָנוּ, רוּעִים וְנִימְפוֹת שֶׁל דִּיאַנָּה, "תְּחִי לַעַד הִיפָּה בְּנָשִׁים אוֹרִיאָנָה".
--	---

א. הסבר את המונח "מדריגליזם". הבא שתי דוגמאות להסבר זה מתוך המדריגל "בעוד ווסטה". כלול בתשובתך מספרי התיבות המתאימים. (3 נק').

ב. מנה שני המרקמים המאפיינים את סגנון הרנסנס בכללותו. (2 נק').

ג. הדגם והסבר מרקמים אלה מתוך היצירה (באמצעות מספרי תיבות). (3 נק').

שאלה 3: בארוק - "קִינֵת אריאנה"

צפה בסרטון ובו חלקה הראשון של "קִינֵת אריאנה" מאת מונטוורדי.

[לצפייה בסרטון](#)

- א. מדוע מסמלת יצירה זאת את המעבר מתקופת הרנסנס לתקופת הבארוק? (2 נק').
- ב. הצג שני אמצעים ההרמוניים שבהם מונטוורדי נוקט לתיאור המלים "הנח לי למות" בפתיחת היצירה? (תיבות 1-6). (6 נק').

שאלה 4: התקופה הקלאסית

לפניך סרטון ובו הקלטה של הקונצ'רטו לפסנתר מס' 9 מאת מוצרט, וכן תווי היצירה.

[לצפייה בסרטון](#)

- א. הסבר מהו פיתוח ומה מיקומו בצורה הכוללת של הפרק הראשון בקונצ'רטו הקלאסי? (4 נק').
- ב. ציין את מיקום תחילת הפיתוח בפרק הראשון של קונצ'רטו מס' 9 לפסנתר מאת מוצרט. מדוע המעבר מהתצוגה לפיתוח נחשב "מפתיע" ולא שגרתי? (4 נק').

שאלה 5: התקופה הרומנטית

לפניך סרטון ובו מושמעת הסצנה והאריה "חצרנים, גזע שפל וארור" (Cortigiani, vil razza dannata) מן המערכה השניה של האופרה ריגולטו מאת ג'וזפה ורדי, וכן תווי היצירה (בגירסת קול-פסנתר).

[לצפייה בסרטון](#)

- א. איזו דמות מייצג המוטיב המוזיקלי הפותח את הסצנה, וכיצד המוזיקה מתארת אותה? (4 נק').
- ב. תאר את קורות הדמות במהלך הסצנה, וכיצד המוטיב הפותח מסייע לנו להבין את העלילה. (4 נק').

שאלה 6: מושגים (9 נק')

לפניך 8 קטעים קצרים בשמע ובוידאו וכן רשימה של מושגים מוזיקליים. בחר שלושה מן הקטעים וכתוב מהו המונח או המושג המוזיקלי המופיע ברשימה ומתקשר לכל אחד מקטעים אלה. הוסף הגדרה מילולית קצרה של המונח שבחרת. במידת הצורך, המושג המבוקש מודגש בסרטון באמצעות חיצים או מסגרות בצבע אדום. (3 נק' לכל קטע) הערה: תיתכן התאמה של יותר ממושג אחד לסרטון.

רשימת המושגים/מונחים: מודוס, מיסה, נקודת חיקוי, בסו קונטינואו, בס אלברטי, פוגה, ריטורנלו, הסער והפרץ, קדנצה, טמפו רובטו, קטעי אופי, בל קנטו, רומנטיקה לאומית, אידאה פיקס

א. [קטע מס. 1](#)

ב. [קטע מס. 2](#)

ג. [קטע מס. 3](#)

ד. [קטע מס. 4](#)

ה. [קטע מס. 5](#)

ו. [קטע מס. 6](#)

ז. [קטע מס. 7](#)

ח. [קטע מס. 8](#)

פרק ב : תורת המוזיקה (30 נקודות)

ענה על כל השאלות 7-10

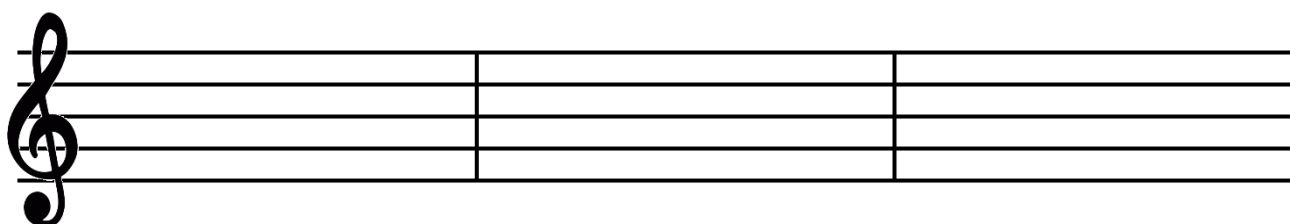
שאלה 7: דרגות בסולם המז'ור ובסולם המינור הטבעי, ההרמוני והמלודי (9 נק')

א. רשום את האקורדים הבאים כדרגות בסולמות כדלקמן. האקורדים ייכתבו בשלושה קולות ובמצב סגור (6 נק').

1. דרגה II בסולם רה מינור מלודי

2. דרגה VII⁶ בסולם סי מינור הרמוני

3. דרגה V⁶₄ בסולם סול מז'ור

ב. נתונה טבלה ובה מציינות הדרגות I – VII בסולמות השונים. העמודות (משמאל לימין) מציינות את מספר הדרגה והשורות - את הסולמות (האפשרויות הן: מז'ור, מינור טבעי, מינור הרמוני ומינור מלודי).

השלם את שם הסולם (כולל הווריאנט של המינור) ואת שמות האקורדים המשולשים עבור כל אחת מדרגות הסולם, בהסתמך על סימני ההיתק הקבועים בעמודה הראשונה, וסימוני האקורדים הנתונים במקצת הדרגות.

השורה הראשונה היא דוגמה, ובה מסומנות הדרגות הנתונות בשחור ואילו התשובות הנכונות באדום. השורה השנייה נועדה למילוי שלך.

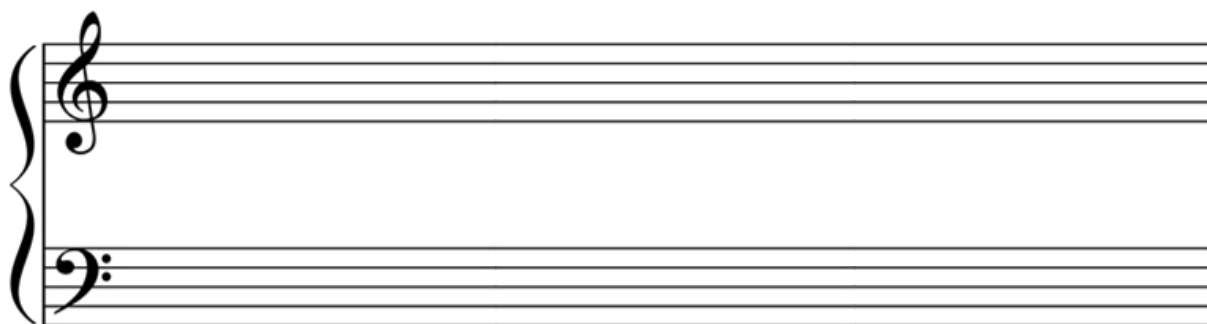
ניתן לרשום את האקורדים כסימונים באותיות, או/וגם באופן מילולי, כמודגם בתשובה. (3 נק')

דרגה סולם/מפתח		I	II	III	IV	V	VI	VII	
	פה מז'ור	F או פה מז'ור	Gm או סול מינור	Am או לה מינור	B^b או סי במול מז'ור	C או דו מז'ור	Dm או רה מינור	Edim או מי מוקטן	דוגמא
				Ab או לה במול מז'ור					

שאלה 8 קשר דרגה סולם זיהוי ספטאקורדים (8 נק')

כתוב את הספט-אקורדים על פי הנתונים הבאים והשב על שאלה רב-ברירתית הנוגעת לאקורד שכתבת. על הספטאקורדים להיות מלאים, ללא הכפלות, ולארבעת קולות המקהלה. הקפד על מנעדי הקולות ועל כללי הרישום של האקורדים.

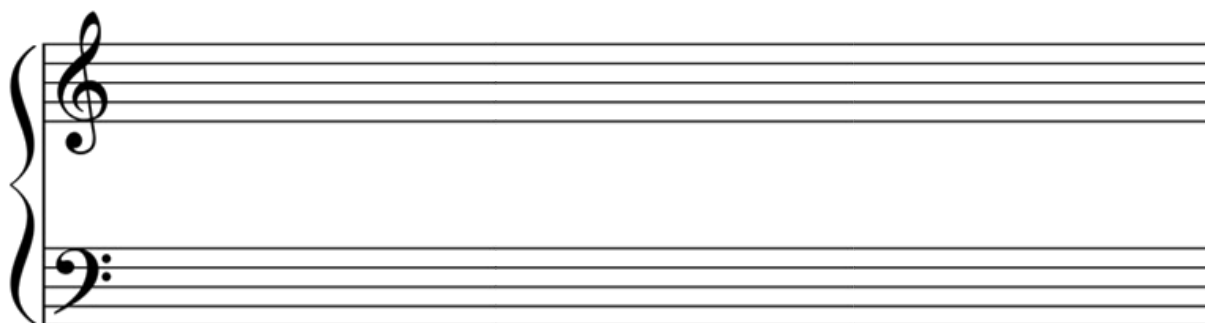
א. נתון צליל הסופרן לה. השלם את הקולות מתחתיו ליצירת אקורד מינור קטן (2 נק').

ב. קבע איזו מן האמירות הבאות היא הנכונה לגבי האקורד שכתבת בסעיף א'. (2 נק'):

1. האקורד הוא דרגה II⁷ בלה מינור הרמוני
2. האקורד הוא דרגה III⁷ בסול מינור טבעי
3. האקורד הוא דרגה III⁷ בלה מז'ור
4. האקורד הוא דרגה II⁷ בסול מז'ור

ג. נתון צליל הבס סול. השלם את הקולות מעליו ליצירת טרצ-קוורט מוקטן-מוקטן (2 נק').

ד. קבע איזו מן האמירות הבאות היא הנכונה לגבי האקורד שכתבת בסעיף ג'. (2 נק'):

1. האקורד הוא II⁴₃ בסי מינור הרמוני
2. האקורד הוא VII⁴₃ ברה מז'ור
3. האקורד הוא VII⁴₃ ברה מינור הרמוני
4. האקורד הוא VII⁴₃ ברה מינור מלודי

שאלה 9 עיון בכורל (9 נק')

נתון החלק הפותח מתוך כורל מס' 112 מאת י"ס באך. סמן את הדרגות ההרמוניות הקיימות בחלק זה של הכורל. השתמש במאגר הסימונים הנתון. אין צורך לפרט צלילים זרים.

[להאזנה לכורל](#)

שאלה 10 שמיעה ריתמית (4 נק')

האזן לשלושה קטעי מחול מתוך הבלט "רומיאו ויוליה" מאת פרוקופייב, קבע איזה מהם במשקל זוגי ואיזה מהם במשקל משולש (מומלץ להאזין לקטעים בשלמותם!); לאחר מכן בחר את האפשרות הנכונה מבין האמירות הבאות:

[קטע מחול 1](#)

[קטע מחול 2](#)

[קטע מחול 3](#)

- א. קטע 1 במשקל משולש, קטעים 2 ו-3 במשקל זוגי
- ב. קטעים 1 ו-2 במשקל משולש, קטע 3 במשקל זוגי
- ג. קטעים 1 ו-2 במשקל זוגי, קטע 3 במשקל משולש.
- ד. קטע 1 במשקל זוגי, קטעים 2 ו-3 במשקל משולש.

חלק שני: חלק ההתמחות הכללית (45 נקודות)

פרק ג : תולדות היצירה המוזיקלית (15 נקודות)

ענה על **שאלה אחת** בהתמחות שלמדת, על פי ההנחיות שבכל התמחות:
מוזיקה אומנותית – שאלות 11–18 **א** **פופ-רוק** –שאלה 19 **א** **ג'אז** –שאלה 20.
 אין לבחור בחלק זה את אותה התקופה שנבחרה בחלק הליבה (במסגרת שאלות 1-5)

שאלות 11-12: ימי הביניים

שאלה 11: ה"דיאס אירה" ("Dies Irae")

האזן לדיאס אירה בסרטון התווים שלפניך ועקוב אחר התווים.

לסרטון לחצו כאן

א. מה פירוש השם "דיאס אירה"? מה ההקשר הדתי שלו בנצרות? (7 נק')

ב. ציין והסבר בפירוט שתי הופעות של נושא ה"דיאס אירה" ביצירות ממדיומים שונים מן המאה ה-19 ואילך? (8 נק')

שאלה 12: ה"דיאס אירה" ("Dies Irae")

האזן לדיאס אירה בסרטון התווים שלפניך ועיין בטקסט המצורף.

לסרטון לחצו כאן

א. מהם מודוסים כנסיתיים? פרט את שמותיהם ואת סוגיהם. (6 נק')

ב. כיצד תקבע את המודוס שבו כתובה דוגמת התווים? (5 נק')

ג. מצורפת שורת התווים הראשונה של היצירה מתוך ספר התפילות (ליבר אוזואלס). הסבר את ארבעת המקומות המסומנים בדף זה. (4 נק')

שאלות 13-14: תקופת הבארוק:

שאלה 13: הפוגה בדו מינור מתוך הספר הראשון של "הפסנתר המשווה" מאת י' ס' באך

לפניך סרטון ובו הפוגה בדו מינור מאת באך מתוך הספר הראשון של "הפסנתר המשווה".

[לצפייה בסרטון](#)

א. מהו "הפסנתר המשווה" מאת באך, מהי משמעות השם, אילו יצירות נכללות בו, ועל פי איזה סדר? (4 נק')

ב. נתח את התיבות 1-8 של היצירה, הסבר והדגם את המושגים האלה:

תצוגה, נושא, תשובה, נגינת ביניים, נושא נגדי. בתשובתך ציין מספר התיבה בה מופיע כל מושג. (8 נק')

ג. ציין טוניה משנית אחת המתרחשת ביצירה. ציין היכן היא מתרחשת ובאיזה חלק של היצירה? (3 נק').

שאלה 14: הפוגה בדו מינור מתוך הספר הראשון של "הפסנתר המשווה" מאת י' ס' באך

[לצפייה בסרטון](#)

א. הגדר את המושג "נגינת ביניים". (3 נק')

ב. נתח את נגינת הביניים הרביעית (תיבות 17-19): ציין בתיבה 17 מהם המוטיבים שמהם היא מורכבת, מוטיב אחד לכל קול, ורשום מהי הזיקה בין כל אחד מהם ובין נושאי היצירה כפי שהופיעו בתיבות 1-4. (4 נק').

ג. הגדר את המושג "סקוונצה" (בהקשרו לפוגה שלפנינו). כמה סקוונצות מצאת בתיבות 17-19? נמק את תשובתך (4 נק').

ד. חלק את נגינת הביניים הרביעית לשני חלקי-משנה. ציין באיזו פעמה (רבע) של איזו תיבה מתרחשת חלוקה זו. נמק את החלוקה שעשית (4 נק').

שאלות 15-16: התקופה הקלאסית

שאלה 15: סימפוניה מס' 45 "הפרידה" מאת פ' י' היידן

[לצפייה בסרטון](#)

לפניך סרטון ובו מושמע הפרק הראשון מתוך סימפוניה מס' 45 "הפרידה" מאת היידן, וכן תווי היצירה.

א. מהם מקורותיו של סגנון "הסער והפרץ" ומהם מאפייניו המוזיקליים? (7 נק')

ב. הצג שני מאפיינים של סגנון "הסער והפרץ" במהלכו של חלק התצוגה מן הפרק הראשון של סימפונית "הפרידה". ציין באילו תיבות מופיעים מאפיינים אלה. (8 נק')

שאלה 16: סימפוניה מס' 45 "הפרידה" מאת פ' י' היידן

לפניך סרטון ובו מושמע הפרק הראשון מתוך **סימפוניה מס' 45 "הפרידה" מאת היידן**, וכן תווי היצירה.

[לצפייה בסרטון](#)

א. הסבר מהו "הסגנון הגלנטי" במוזיקה של המאה ה-18. השווה בינו ובין מוזיקת הבארוק שקדמה לו (7 נק')

ב. באיזה קטע מן הפרק הראשון של סימפונית הפרידה בא לידי ביטוי "הסגנון הגלנטי"? ציין באיזו תיבה הוא נפתח. מה ייחודו של קטע זה ומהי משמעותו התכניתית המשוערת? (8 נק').

שאלות 17-18: התקופה הרומנטית

שאלה 17: מזורקה אופוס 17 מס' 4 מאת פ' שופן.

לפניך סרטון ובו מושמעת המזורקה אופ' 17 מס' 4 מאת שופן וכן תווי היצירה.

[לצפייה בסרטון](#)

א. מהי מזורקה? (4 נק')

ב. מהם מאפייני המזורקה כפי שהם באים לידי ביטוי בחלקה האמצעי של היצירה (החל מתיבה מס' 61) בלה מז'ור? (5 נק')

ג. תאר את התהליכים הכרומטיים המתרחשים בחלק הקודה של היצירה (החל מתיבה 109). (6 נק')

שאלה 18: מזורקה אופוס 17 מס' 4 מאת פ' שופן.

לפניך סרטון ובו מושמעת המזורקה אופ' 17 מס' 4 מאת שופן וכן תווי היצירה.

[לצפייה בסרטון](#)

א. ציין והסבר שלוש תכונות מרכזיות המאפיינות את יצירותיו של שופן (9 נק').

ב. מהם המאפיינים המייחדים את כתיבתו של שופן כפי שמשתקף מתיבות 1-20 ביצירה? (6 נק').

שאלה 19 : תולדות הרוק - עבור הבוחרים בהתמחות פופ-רוק (15 נק')

השב על אחת מתוך השאלות הבאות א'-ה':

א. צמד א', פרק 1: הבלוז ותרומתה של המוזיקה האפרו-אמריקאית

1. הסבר ארבע השפעות מוזיקליות – שתיים אפריקניות ושתיים אירופאיות, על המוזיקה הפופולרית (האמריקנית) כפי שהן מתבטאות בבלוז וברוק (4 נק').
2. האזן לבלוז St. Louis Blues בביצוע של הזמרות בסי סמית' (1925) ומריון האריס (1920), תוך התבוננות בתווים. הסבר את ההבדלים בין שני הביצועים תוך מתן דגש לגוון הקולי ולסגנון הליווי. (7 נק').

קישור לתווים

ב. צמד ג' פרק 5: עליית הרוק באנגליה "והפלישה הבריטית" הגדולה

האזן לשיר Tomorrow Never Knows של להקת הביטלס.

- א. להקת הביטלס נחשבת למבשרת העידן הפסיכדלי בתולדות הרוק. הסבר טענו זו תוך התמקדות בתקליט Revolver ובשיר Tomorrow Never Knows מתוכו (8 נק').
- ב. נתח את המרכיבים המוזיקליים המהווים חידוש ביחס לתקליטים של הביטלס עד שנת 1966. התייחס לכל מרכיב בנפרד. (7 נק').

ג. צמד ג' פרק 6: הרוק באמריקה בשנות השישים – המחאה הגדולה ופסטיבל וודסטוק

האזן לביצועו של ג'ימי הנדריקס את המנון האמריקני, מפסטיבל וודסטוק, בשנת 1969.

- א. פרט 3 טכניקות נגינת גיטרה שבהן הנדריקס עושה שימוש בקטע זה. ציין את התזמון בדוגמת השמע (בדקות ושניות) שבו טכניקה זו מופיעה. (8 נק').
- ב. הסבר את המחאה אותה ניסה להעביר הנדריקס בקטע זה. בסס את תשובתך על שתי דוגמאות מתוך הקטע, וציין את התזמון שלהן בדוגמת השמע. (7 נק').

ד. צמד ד' פרק 7: שנות השבעים והשמונים (א) – שולים ומרכז, רוק כבד, פסיכודליה ופאנק

האזן לשירים הבאים:

Paranoid (Black Sabbath, Paranoid, 1970).

Highway Star (Deep Purple, Machine Head, 1972).

Highway to Hell (AC/DC, Highway to Hell, 1979).

The Trooper (Iron Maiden, Piece of Mind, 1983).

1. הסבר את המונח Power Chord והדגם אותו בשני שירים שונים. ציין את התזמונים שבהם מופיע המונח בדוגמאות השמע שבחרת. (4 נק').

2. אפיין את גוון השירה וההפקה הקולית בסגנון ה-Heavy Metal. בסס את תשובתך על דוגמאות מתוך שני שירים שבהם לא השתמשת בסעיף א'. ציין את התזמונים שבהם מופיע המונח בדוגמאות השמע שבחרת. (5 נק').

3. המוזיקולוג רוברט ווסלר קובע בספרו Running with the Devil: Power, Gender, and Madness in Heavy Metal Music כי סגנון ה-Heavy Metal נשען על מהלכים הרמוניים וריפים המתבססים על המודוס האאולי, ועל המודוס הפריגי. האזן לריף הפותח את השירים הבאים ועיין בתווי הריפים:

[Powerslave \(Iron Maiden, Powerslave, 1983\).](#)

[Symphony of Destruction \(Megadeth, Countdown to Extinction, 1992\).](#)

הסבר ונמק את טענתו של ווסלר על סמך שירים אלה.. (6 נק').

ה. צמד ד' פרק 8: שנות השבעים והשמונים (ב) – גלאם ורוק המתקדם

לפניך קבצי קול וטקסטים של שלושה שירים הפותחים שלושה אלבומים בסגנון הרוק המתקדם:

קישור למילים	קישור לקבצי שמע
21st Century Schizoid Man	King Crimson, In the Court of the Crimson King, 1969 (21st Century Schizoid Man)
Watcher of the Skies	Genesis, Foxtrot, 1972 (Watcher of the Skies)
The Advent of Panurge	Gentle Giant, Octopus, 1972.(The Advent of Panurge)

א. ציין שלושה מאפיינים מרכזיים של סגנון הרוק המתקדם, אשר מהווים שינוי והתפתחות ברורה ביחס לסגנונות הרוק של שנות השישים בבריטניה. הדגם כל מאפיין כזה באמצעות ציון התזמון שלו מתוך אחד השירים המופיעים כאן. (7 נק').

ב. הסבר את המונח "מלוטרון". (4 נק').

ג. ציין, על סמך הטקסטים המובאים כאן, באיזה אופן רואים חלוצי הרוק המתקדם את מצבו של האדם בעולם. בתשובתך הבא ציטוטים מתוך טקסטים אלה. (4 נק').

שאלה 20 : תולדות היצירה הג'אזית - עבור הבוחרים בהתמחות ג'אז (15 נק')

שאלות כלליות ההתמחות תולדות היצירה המוזיקלית - שפת הג'אז:

על התלמיד לבחור שאלה אחת מתוך השאלות הבאות

א. יחידת לימוד 1, מבוא לג'אז - פרק 2: צורה ומבנה

לפניך ארבע הקלטות שונות לקטע הג'אז "Cantaloupe Island", מאת הפסנתרן והמלחין Herbie Hancock. להלן פרטי ההקלטות:

	מבצע/ת/ים	שנה	נגנים
א.	Herbie Hancock Quartet	1964	Herbie Hancock (P), Freddie Hubbard (trp) Ron Carter (B), Tony Williams (Drm)
ב.	US-3	1993	Gerard Presencer (trp), Dennis Rollins (trb), Mike Smith, Ed Jones (Sax), Tony Remy (gtr), Matt Cooper (P), Rahsaan & Kobie Powell (Voc).
ג.	The Manhattan Transfer	2018	Alan Paul, Cheryl Bentyne, Janis Siegel, Trist Curless (Voc)
ד.	Live -Pat Metheny	1990	Pat Metheny (gtr), Herbie Hancock (P), Dave Holland (Bss), Jack DeJohnette (Drm)

בחר שתיים מתוך ארבע ההקלטות והשווה ביניהן **באמצעות שני מרכיבים מוזיקליים לבחירתך**. מצורפת טבלה ובה רשימת המרכיבים המוזיקליים להשוואה. רשום עבור כל מרכיב מהם המאפיינים המשותפים לשתי ההקלטות שבחרת (מאפיינים דומים) ולחילופין מהם המאפיינים שאינם משותפים (מאפיינים שונים). ציין את התזמונים (דקות ושניות) של כל אחד מן המאפיינים הנדונים בתשובתך.

- שני הביצועים שאותם בחרתי (הקף בעיגול): א / ב / ג / ד ביצוע ראשון: א / ב / ג / ד ביצוע שני: א / ב / ג / ד

מרכיבי המוזיקה	מאפיינים דומים בין שתי ההקלטות	מאפיינים שונים בין שתי ההקלטות
1. מלודיה		
2. הרמוניה		
3. קצב		
4. צורה ומבנה		
5. סגנון		
6. טקסט		
7. גוון / סאונד		

ב. יחידת לימוד 1, מבוא לג'אז - פרק 3: בלוז

האזן לשירים הבאים:

[Swing Low Sweet Chariot](#) (בביצוע Fisk Jubilee Singers משנת 1909)

[I Be So Glad, When The Sun Goes Down](#) (בביצוע משוחזר מאת Ed Lewis משנת 1937).

1. לאילו מבין ארבעת מקורותיו המוזיקליים של הבלוז, היית משייך את השירים ששמעת? (4 נק').

2. הסבר את המונח "קריאה ותשובה" (Call and Respones). הבא בתשובתך דוגמאות מתוך הקטעים ששמעת. (4 נק').

3. רשום את המהלך ההרמוני של המודל הבסיסי של בלוז מינורי, בדרגות ובאקורדים בסולם Fm על פי הטבלה הבאה: האקורדים יופיעו בשורה העליונה ומתחתם יופיעו בשורה התחתונה הדרגות התואמות. סמן את קווי התיבה בטבלה באמצעות הסימן | (כלומר \-Shift) (7 נק').

אקורדים	
דרגות	

ג. יחידת לימוד 2, הג'אז המוקדם: ניו-אורלינס – תקופת הסווינג

האזן לשני קטעים מתקופת הסווינג:

[Charleston](#) בביצוע תזמורתו של פול ווייטמן (1925)

[East Saint Louis Toodle-Oo](#) בביצוע תזמורתו של דיוק אלינגטון (1927).

1. הסבר את המונח "סקציה" בהתייחס לתזמורות הגדולות של תקופת הסווינג (Big Bands). (4 נק').

2. הסבר את המונח "עמעם" בהקשר של התזמורות הגדולות. (3 נק').

3. השווה בין סגנון התזמור של דיוק אלינגטון לסגנון התזמור של פול ווייטמן. התמקד במרכיבי הגוון והסבר את ההבדלים בין שתי התזמורות. הבא דוגמאות מתוך הקטעים באמצעות ציון התזמון המדויק בקטע. (8 נק').

ד. יחידת לימוד 3, הג'אז לאחר מלחמת העולם השנייה - ביבופ

לפניך טרנסקריפציה של 4 התיבות הראשונות מתוך קו הבס אותו מנגן פול צ'יימברס בסטנדרט Oleo בביצועו של מיילס דייוויס (Prestige Records, 1956).

Oleo Sonny Rollins
Paul Chambers walking bass transcription
as played in Miles Davis Album - Relexin' 1956

5

א. השלם את קו הבס בארבע התיבות הריקות (תיבות 5-8) באמצעות קובץ המיוזסקור המצורף. על קו הבס לתמוך במהלך ההרמוני הרשום. (7 נק').

ב. פרט 2 עקרונות מנחים (כללים, שיטות) עליהם הקפדת בכתיבת קו הבס שלך. (4 נק').

• עקרון ראשון:

• עקרון שני:

ג. זהה והדגם עקרונות אלו, בחלק הטרנסקריפציה של פול צ'יימברס (תיבות 1-4). (4 נק').

• עקרון ראשון מופיע בתיבה _____, פעמה _____.

• עקרון שני מופיע בתיבה _____, פעמה _____.

חלק ד: תורת המוזיקה - התמחות כללית ("קלאסית"), התמחות פופ-רוק או התמחות ג'ז (לכל התמחות - 30 נקודות)

ענה על שתי השאלות בהתמחות כללית (שאלות 21-22), בהתמחות פופ-רוק (שאלות 23-24) או בהתמחות ג'ז (שאלות 25-26)

התמחות כללית ("קלאסית") (30 נקודות)

השב על השאלות 21 ו-22

שאלה 21 ניתוח טקסט מוזיקלי (18 נק')

עיין בתווים והאזן לקבצי הקול של היצירה.

[בטהובן, סונטה לפסנתר, אופוס 2, מספר 1, פרק 2.](#)

השב על השאלות/משימות הבאות

א. מהו הסולם שבו מושמע הקטע? (4 נק')

ב. רשום את הדרגות ההרמוניות המופיעות בקטע מתחת לאקורדים המייצגים אותן. (10 נק')

ג. מהם סוגי הקדנצות המופיעות בקטע? (תיבה 4, תיבה 8, תיבה 16) (4 נק')

First system of a musical score in B-flat major, 4/4 time. The right hand features a melodic line with a trill on the second measure and a triplet of eighth notes on the third. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and eighth-note patterns. A circled measure number '10' is at the end of the system.

Second system of the musical score. It continues the melodic and harmonic development. The right hand has a triplet of eighth notes and a trill. The left hand includes a section marked *pp* (pianissimo) with a triplet of eighth notes. A circled measure number '15' is at the end of the system.

Third system of the musical score. The right hand features a trill and a triplet of eighth notes. The left hand includes a section marked *rinf.* (rinfornza) with a triplet of eighth notes. A circled measure number '15' is at the end of the system.

שאלה 22 שמיעה ריתמית (12 נק')

לפניך סרטון ובו מושמעת [הסימפוניה 40 מאת מוצרט](#). בחרו את מקצבה של המלודיה מתוך האפשרויות הבאות:

התמחות פופ-רוק (30 נקודות)

השב על שאלות 23 ו-24 להלן

שאלה 23. שאלת אנליזה (18 נק')

האזן לשיר [American Tune](#) של הזמר והמלחין פול סיימון ועקוב אחר התווים.

א. רשום את הדרגות ההרמוניות עבור השיר כולו מתחת לחמשה ומתחת לאקורד. (10 נק').

ב. מהי צורת הקטע? (2 נק').

○ צורת A' A (a b a c)

○ צורת A-B (Verse-Chorus)

○ צורה חד חלקית: בלוז ב-12 תיבות

○ צורת A-B-C (בית – פזמון עם חלק C מוסף)

○ צורה פתוחה (A B C D)

ג. על פי הצורה שאותה בחרת, רשום את התיזמון של תחילת כל חלק במבנה של השיר כולו: (2 נק').

סימון החלק	תזמון (דקה ושנייה)

ד. זהה והדגם בשיר קדנצה אותנטית: (רשום את מספרי התיבות בהן מתרחשת הקדנצה) (2 נק').

ה. זהה והדגם בשיר "אתנח דומיננטי" (חצי קדנצה): (רשום את מספרי התיבות בהן מתרחשת הקדנצה) (2 נק').

American Tune

Paul Simon

Intro

C F C G C G E

Man-y's the time I've ben mis-tak-en and

5 Am E7 Am C7 F C G C G C G#7/B

man-y times con-fused Yes and I've of-ten felt for-sak-en and

9 Am E7 Am C7 F G F C

cer-tain-ly mis-u-sed Oh, but i'm all-right i'm al-right i've just

13 F C/E G G#7 Am A7 D7 G7 C G D/F#

wea-ry to my bones Still you don't ex-pect to be bright and bon-vi-

17 G C F C G E Am Dm7

vant so far a-way from home so-o

20 C/G G7 C 1. 2.

far a-way from home **Fine** I don't know a... And I dreamed i was

24 C G Am F#7/D#

dy-ing I dreamed that my soul rose un-ex-pect-ed-ly and look-ing back

28 G/D F C G C

down at me smiled re-as-sur-ring-ly And I dreamed I was fly-ing

32 G Am F#7/D# G/D

And high up a-bove my eyes could clear-ly see the Sta-tue of Li-ber-ty

36 F C G C

sail-ing a-way to sea and I dreamed I was fly-ing **D.S. al Fine**

שאלה 24: הכתבה ריתמית (פופ-רוק) (12 נק')

האזן לתיבות הפתיחה של השיר "[הבלדה על יואל משה סלומון](#)" (התייחס אך ורק לקולו של הזמר).

מתוך ארבעת הפסוקים הריתמיים דלהלן, בחר את הפסוק הריתמי התואם את הריף ששמעת.

מומלץ לרשום את הפסוק על דף טיוטה בטרם הבחירה.

A

א.

B

ב.

C

ג.

D

ד.

התמחות ג'אז (30 נקודות)

השב על שאלות 25 ו-26 להלן

שאלה 25: ניתוח סטנדרט (הניקוד לשאלה 25 על כל סעיפיה: 18 נק')

האזן לקטע [My One And Only Love](#) בביצועם של ג'ון קולטריין וג'וני הרטמן, תוך צפייה בתווים המצורפים.

א. רשום את הדרגות ההרמוניות בחלק A בלבד. הקפד על ההנחיות הבאות:

יש לרשום את הדרגות מתחת לחמשה, הדרגה תסומן באמצעות ספרות רומיות, כמקובל.

במידה ואחד האקורדים כבר רשום, אין לשנות זאת.

תנועת בס בלבד - אין צורך לנתח (תסומן כ - G / ללא אקורד)

היפוכים יש לרשום כספרה או ספרות בהמשך לדרגה (V34, II6 וכו') (8 נק')

ב. הסבר באמצעות תיבות 8 ו-18 את המונח Turnaround (2 נק').

ג. מהו ההבדל בין תיבה 8 ותיבה 18 ? (3 נק').

ד. עיין במהלך ההרמוני בחלק "A תוך השוואה לחלק המקביל (A ו-A') בתחילת היצירה. בהסתמך על השוואה שערכת בין החלקים, הסבר את המונח "תחליף הרמוני פונקציונלי". הבא שתי דוגמאות בהן ההירמון בחלק "A מהווה תחליף הרמוני פונקציונלי להירמון המקורי בחלק A. (5 נק').

My One And Only Love

Guy Wood
Robert Mellin

Cmaj7 /B Am7 /G D7/F# G7/F 3 C/E Fmaj7 3

The ve - ty thought of you makes my heart sing like an Ap - ril breeze on the

4 G7 Em7 A7 Dm7 G7 E7/G# Am7 D7

wings of spring And you a - ppear in all your splen - dor

7 1. Dm7 G7 Em7 A7 Dm7 G7 2. Dm7 G7 C Am7 F#m7(b5) B7

My one and on - ly love My one and on - ly love

11 Em7 3 F#m7 B7 Em7 3 F#m7 B7

The touch of your hand is like hea - ven A hea - ven that I've ne - ver known The

15 Em 3 Em/D# Em/D C#°7 Dm7 G7 Csus Dm7 3

blush on your cheek when - e - ver I speak tells me that you are my

18 Em7 Am7 D7 G7 Cmaj7 Am7 Dm7/F D7/F# G6 G#°7 3

o - wn You fill me ea - ger heart with such de - sire eve - ry

21 Am Fmaj7 3 Bm7(b5) Em7 A7 Dm7 /C Bm7(b5) E7

kiss you give sets my soul on fire I give my - self in sweet su -

24 Am7 /G F#m7(b5) Dm7/F /E Dm7 G7 C6

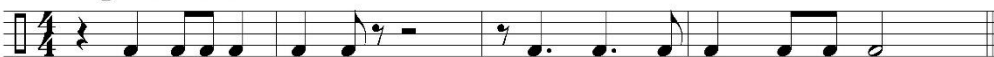
ren - der My one and on - ly love

שאלה 26: הכתבה ריתמית (ג'אז): (12 נק')

האזן לפסוק הפתיחה מתוך הסטנדרט [Cottontail](#) בביצוע של תזמורתו של דיוק אלינגטון.

בחר את הפסוק הריתמי התואם את הריף ששמעת.

מומלץ לרשום את הפסוק על דף ניוטה בטרם הבחירה.

- A** Swing! ♩ = ♩³ ♩
-
- א.
- B** Swing! ♩ = ♩³ ♩
-
- ב.
- C** Swing! ♩ = ♩³ ♩
-
- ג.
- D** Swing! ♩ = ♩³ ♩
-
- ד.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך